

ZELFSTANDIG DANKZIJ U

Denk bij een legaat aan blinde en slechtziende personen

brailleliga
stichting voor de blinden

Leven met een visuele handicap

Wat doet de Stichting voor de blinden?

1. Blinde en slechtziende personen helpen
2. Wetenschappelijk onderzoek steunen
3. Preventie en sensibilisering

Een legaat ten gunste van blinde en slechtziende personen

- Naar wie gaat mijn erfenis?
- Wat kan ik nalaten?
- Hoeveel erfbelasting moet de Stichting voor de blinden betalen?
- Hoe stel ik mijn testament op?
- Kan ik mijn testament nog wijzigen?
- Hoe wordt mijn erfenis door de Stichting voor de blinden beheerd?
- Wat is een duolegaat?
- Kan ik, via een opgedragen fonds, kiezen naar welk project mijn legaat of schenking gaat?

Leven met een visuele handicap

Op dit eigenste moment bent u aan het lezen. U maakt dus gebruik van uw ogen. Hoewel dat voor de meesten onder ons heel normaal klinkt, is het voor duizenden mensen in België veel minder vanzelfsprekend. Ze verloren hun zicht of werden geboren met een visuele handicap. Wie amper iets of helemaal niets ziet, heeft het erg moeilijk om mensen te herkennen, zich te verplaatsen, te werken, te lezen of boodschappen te doen.

U kent misschien wel iemand in uw omgeving die aan glaucoom lijdt, die slechts met één oog kan zien of die blind werd als gevolg van een aandoening of ongeval. De (lijdens)weg van die persoon heeft u ongetwijfeld geraakt, en misschien wilt u hem of haar vandaag een duwtje in de rug geven.

Aan de hand van een legaat of opgedragen fonds kunt u meer dan 15.000 blinde en slechtziende personen steunen die een beroep doen op de Brailleliga. Dankzij uw bijdrage kunnen ze, over hun handicap heen, (opnieuw) zelfstandig door het leven gaan en hun dagelijkse gewoonten terug oppikken: zich verplaatsen, veilig koken, de post lezen, ... Kortom: leven zoals iedereen.

WAT DOET DE STICHTING VOOR DE BLINDEN?

De Stichting voor de blinden werd conform het Koninklijk Besluit van 19 april 2006 erkend als stichting van openbaar nut en legt zich toe op drie kerntaken.

1. Blinde en slechtziende personen helpen

De Stichting voor de blinden biedt financiële steun aan de Brailleliga vzw¹ die – al sinds 1920 – gratis hulp biedt aan blinde en slechtziende personen in België. Vandaag staat de vereniging meer dan 15.000 personen – waarvan ongeveer 55% ouder dan 65 jaar – bij in elk aspect van hun leven. Studeren, werken, een gezin stichten, zich ontspannen, ... wij maken het voor hen mogelijk.

In het dagelijks leven

Bij de Brailleliga krijgen personen met een visuele handicap advies over de inrichting van hun woonruimte en over aangewezen hulpmiddelen. Ze krijgen administratieve hulp, leren het brailleschrift, kunnen verplaatsingstechnieken

met een witte stok aanleren of krijgen een blindengeleidehond.

Op school en op de werkvloer

Ze worden bijgestaan in hun zoektocht naar werk en kunnen gespecialiseerde opleidingen, begeleiding en bemiddeling op maat volgen.

In hun vrije tijd

Ze krijgen toegang tot een aangepaste Spelothek, maar we bieden hen ook vrijetijdsactiviteiten aan, zodat ze kunnen deelnemen aan het sociale leven en niet geïsoleerd raken.

Wist u dat...

Het grootste deel van de middelen van de Brailleliga afkomstig is van uw gulle schenkingen? Overheidssubsidies dekken slechts 20% van de noden (gemiddelde over de vijf voorbije jaren).

- Giften en legaten 66%
- Subsidies 20%
- Product van de activiteiten van de Brailleliga 10%
- Ontvangsten van de Tombola 4%

(1) Het activiteitenverslag van de Brailleliga is gratis te verkrijgen op aanvraag of kan geraadpleegd worden op de website www.braille.be.

2. Wetenschappelijk onderzoek steunen

Om een visuele handicap te voorkomen, is het belangrijk de oorzaken ervan te begrijpen. Elk jaar biedt de Stichting voor de blinden financiële steun aan jonge onderzoekers, zodat ze hun werk kunnen voortzetten om meer inzicht te krijgen in visuele aandoeningen en de behandeling ervan.

3. Preventie en sensibilisering

Personen met een visuele handicap helpen, betekent ook dat we opkomen voor hun rechten en erop toezien dat hun omgeving respect voor hen opbrengt. Om het grote publiek te laten kennismaken met visuele aandoeningen, worden sensibiliseringsacties en -campagnes op touw gezet. Zo maken we de weg vrij voor een inclusieve samenleving waarin personen met een visuele handicap zich volop kunnen ontplooien. Bepaalde acties zijn ook specifiek gericht op preventie, zoals het aanbevelen van een regelmatig bezoek aan de oogarts, vooral voor mensen ouder dan 60 jaar.

Wetenschappelijk comité

Bij de keuze van de onderzoeken en campagnes, laat de Stichting voor de blinden zich bijstaan door een wetenschappelijk comité van de professoren die verantwoordelijk zijn voor alle oogheelkundige centra van de Belgische universiteiten.

VOORZITTER

Professor emeritus **Jean-Jacques DE LAEY** (UZ Gent)

LEDEN

Dokter **Laure CASPERS** (UMC Sint-Pieter – FRO)

Dokter **Bernard DUCHESNE** (CHU Liège)

Professor **Ingele CASTEELS** (UZ Leuven)

Professor **Monique CORDONNIER** (ULB, Erasmus Ziekenhuis)

Professor **Patrick DE POTTER** (UCL)

Professor **Philippe KESTELYN** (UZ Gent)

Professor **Carina KOPPEN** (UZ Antwerpen)

Professor **Bart LEROY** (UZ Gent)

Professor **Laurence POSTELMANS** (UVC Brugmann - HORUS)

Professor **Marie-José TASSIGNON** (UZ Antwerpen - FRO)

Professor **Marcel TEN TUSSCHER** (UZ Brussel)

Professor **François WILLERMAIN** (UMC Sint-Pieter)

EEN LEGAAT TEN GUNSTE VAN BLINDE EN SLECHTZIENDE PERSONEN

Naar wie gaat mijn erfenis?

Zonder testament

Indien u geen testament hebt opgemaakt, wordt na uw overlijden de wettelijke devolutie gevolgd. Uw bezittingen gaan in eerste instantie naar uw directe erfgenamen – kinderen, echtgenoot of ouders – of, bij gebrek aan voorgaande, naar andere familieleden – broers, zussen, ooms, tantes, neven of nichten. Indien er geen wettelijke erfgenamen zijn tot de vierde graad, gaat de erfenis naar de Staat.

Met testament

Indien u een testament opmaakt, kunt u hierover anders beslissen – rekening houdend met de rechten van reservataire erfgenamen² – en het geheel of een deel van uw vermogen aan iemand nalaten die u na aan het hart ligt, aan een vereniging of aan een stichting zoals de Stichting voor de blinden.

(2) Erfgenamen in rechte lijn – kinderen of echtgenoot – hebben bij wet recht op een deel van de erfenis.

Wat kan ik nalaten?

Alles waar u eigenaar van bent: gebouwen, geld, meubilair, kunstwerken, waardevolle voorwerpen, auto's, enz.

Hoeveel erfbelasting moet de Stichting voor de blinden betalen?

Erfbelasting is een bevoegdheid van de Gewesten en verschilt dus naargelang de woonplaats van de erflater. In Vlaanderen loopt de erfbelasting op tot 8,5%, in Brussel en Wallonië tot 7%. Deze percentages blijven gelden, ongeacht het nagelaten bedrag.

Hoe stel ik mijn testament op?

Als u uw hele vermogen of een deel ervan wilt nalaten aan de Stichting voor de blinden, moet u een testament opmaken. U kunt dit document zelf opstellen of door een notaris laten opmaken.

Bij de notaris

Een testament dat door de notaris wordt opgemaakt, wordt als een authentieke akte beschouwd. Uw woorden worden in het bijzijn van twee getuigen door de notaris neergeschreven en in diens kantoor bewaard, evenals bij het Centraal Register van Testamenten (CRT)³.

Thuis

Uw testament moet volledig met de hand geschreven, gedateerd en ondertekend worden. Om te vermijden dat het document verloren gaat, is het aangewezen het testament door de notaris te laten bewaren.

(3) Het Centraal Register van Testamenten (CRT) inventariseert alle testamenten, zodat gemakkelijk kan worden nagegaan bij welke notaris de overledene een testament liet opmaken.

Modeltestament

(volledig met de hand te schrijven)

Dit is mijn testament.

Ik, ondergetekende, [uw naam en voornaam], geboren op [uw geboortedatum] momenteel gedomicilieerd te [uw volledige adres], verklaar hierbij mijn testament als volgt op te maken:

Ik herroep hierbij alle testamenten en laatste wilsbeschikkingen die ik vóór deze datum heb laten opmaken.

Ik vermaak aan de Brailleliga, Stichting voor de blinden, erkende stichting van openbaar nut, Engelandstraat 57 in 1060 Brussel - RPR 0877 686 979:

[hetzij] – *het geheel van mijn bezittingen.*

[hetzij] – *de som van [bedrag in letters] euro.*

[hetzij] – *mijn woning (appartement, grond, eigendom, enz.) of een deel hiervan [te bepalen] gelegen in [volledig adres].*

[hetzij] – *een deel [te definiëren, bijvoorbeeld een kwart of de helft] van mijn erfenis.*

Opgemaakt in [plaats], op [datum]

[handtekening]

Kan ik mijn testament nog wijzigen?

Omstandigheden kunnen mensen ertoe brengen hun testament te wijzigen. Dat kan tot de laatste dag van uw leven, hetzij door een nieuw testament op te maken en het voorgaande te herroepen, hetzij middels een codicil⁴. Hiervoor gelden dezelfde regels als bij het opmaken van een eerste testament (door uzelf of door de notaris).

Hoe wordt mijn erfenis door de Stichting voor de blinden beheerd?

De Stichting werkt nauw samen met uw notaris, die erop toeziet dat uw laatste wens gerespecteerd wordt.

Wat is een duolegaat?

Doorheen het leven worden vaak nauwe banden gesmeed met vrienden, buren of collega's. Het is dus best mogelijk dat wie geen directe erfgenamen heeft, een erfenis wil nalaten aan zijn beste vriend, de kapster of een verre neef. Hoe verder de verwantschap, hoe hoger de erfbelasting echter kan oplopen, soms zelfs tot 80%. Erfbelasting in Vlaanderen belooft maximum 55%. Zo blijft er vaak nog bitter weinig van de erfenis over.

(4) Een document opgesteld na een testament dat dit wijzigt of aanvult.

Duolegaten zijn volledig legaal⁵ en gunstig zowel voor de persoon die erft als voor een goed doel.

Het principe van een duolegaat: de wet laat toe een nettobedrag of een goed aan een persoon na te laten en een derde de erfbelasting hierop te laten betalen (bij voorkeur een stichting van openbaar nut). De derde betaalt dan zowel de eigen

(5) Artikel 64 § 2 van het wetboek der successierechten.

erfbelasting als die van de aangeduide persoon, die het netto legaat van de erflater ontvangt.

De Stichting voor de blinden aanvaardt met genoegen duolegaten, op voorwaarde dat bepaalde ethische voorwaarden in acht worden genomen. Indien het duolegaat uitsluitend wordt opgemaakt omwille van het fiscale voordeel voor de aangeduide persoon, dan wordt de wet gebruikt – zo niet misbruikt – zonder enig voordeel voor de vereniging. In dat geval ontvangt de Stichting – die doorgaans een niet te verwaarlozen verantwoordelijkheid op zich neemt – slechts een bedrag dat net genoeg is om de erfenis af te handelen. Dat is niet haar belangrijkste taak. Blinde en slechtziende personen helpen daarentegen, is dat wel.

Om beter te begrijpen hoe een duolegaat precies werkt, kunt u de tabel op de volgende pagina raadplegen.

Voorbeeld: Pol's vermogen loopt op tot € 350.000, bestaande uit een appartement en roerende goederen, waaronder een verzameling waardevolle auto's.

Pol heeft geen naaste familie en laat zijn hele vermogen na aan zijn jeugdvriend Jan. Jan zal in werkelijkheid minder dan de helft van het bedrag erven. Aangezien hij niet verwant is aan Pol, liggen de erfbelasting immers erg hoog.

Pol heeft wijlen zijn blinde buurvrouw geregeld geholpen. Aangezien hij blinde en slechtziende personen een warm hart toedraagt, besluit hij zijn hele vermogen aan de Stichting voor de blinden na te laten, die als stichting van openbaar nut lagere erfbelasting moet betalen.

Duolegaat

Pol verzamelt waardevolle voertuigen en laat zijn mooiste auto, t.w.v. € 75.000, na aan zijn vriend Jan die echter niet de middelen heeft om de erfbelasting op zo'n waardevol geschenk te betalen. Pol wil echter ook blinde en slechtziende personen een duwtje in de rug geven en besluit een duolegaat op te maken, waarbij hij de Stichting voor de blinden als algemeen legataris opdraagt om de waardevolle auto aan Jan af te staan en de erfbelasting op zich te nemen.

Pol wil zowel de Stichting voor de blinden steunen als zijn goede vriend Jan, die hij een aanzienlijk duwtje in de rug wil geven. Hij maakt een duolegaat op en draagt de Stichting voor de blinden als algemeen legataris op om **35%** van zijn vermogen aan Jan af te staan en de erfbelasting op zich te nemen.

Pol wil de Stichting voor de blinden steunen maar wil ook zijn vriend Jan, die aan een zeldzame ziekte lijdt, helpen om zijn financiële problemen te overkomen. Hij maakt een duolegaat op en draagt de Stichting voor de blinden als algemeen legataris op om **45%** van zijn vermogen aan Jan af te staan en de erfbelasting op zich te nemen.

Legaat € 350.000	ERFBELASTING	NETTO VOOR JAN	NETTO VOOR DE STICHTING
----------------------------	---------------------	---------------------------	--

VLAANDEREN	€ 178.000	€ 172.000
BRUSSEL	€ 238.750	€ 111.250
WALLONIË	€ 258.125	€ 91.875

VLAANDEREN	€ 29.750	€ 320.250
BRUSSEL	€ 24.500	€ 325.500
WALLONIË	€ 24.500	€ 325.500

		de auto t.w.v	
VLAANDEREN	€ 50.125	€ 75.000	€ 224.875
BRUSSEL	€ 53.000	€ 75.000	€ 222.000
WALLONIË	€ 57.375	€ 75.000	€ 217.625

VLAANDEREN	€ 72.212,50	€ 122.500	€ 155.287,50
BRUSSEL	€ 80.550	€ 122.500	€ 146.950
WALLONIË	€ 92.050	€ 122.500	€ 135.450

VLAANDEREN	€ 88.487,50	€ 157.500	€ 104.012,50
BRUSSEL	€ 100.850	€ 157.500	€ 91.650
WALLONIË	€ 117.600	€ 157.500	€ 74.900

Kan ik, via een opgedragen fonds, kiezen naar welk project mijn legaat of schenking gaat?

Indien u het geheel of een deel van de bestemming van uw gelegateerd of geschonken vermogen wenst te kiezen, is het aangewezen bij leven of via een testament een opgedragen fonds op te richten. Een dergelijk fonds – groot genoeg om op lange termijn nuttig te kunnen zijn – zal worden aangesproken om een door u vooraf en in samenspraak met de Stichting voor de blinden vastgelegd project te financieren. De opgedragen fondsen worden kosteloos door de Stichting voor de blinden beheerd. De schenker heeft bovendien levenslang inspraak in het fonds.

Enkele voorbeelden van opgedragen fondsen

Fonds Christophe

Dit fonds komt gedeeltelijk tussen in de aankoop van aangepast materiaal dat het dagelijks leven van personen met een visuele handicap kan vergemakkelijken. Denk maar aan een telefoon met grote toetsen, een sprekend horloge, een agenda in grootletterdruk of een brailleschrijfmachine.

Fonds Jules Legardien

De zelfstandigheid van blinde en slechtziende personen stimuleren door de financiering van kooklessen, braillelessen en mobiliteitslessen om zich te verplaatsen met een lange witte stok.

Fonds Hubert Ouvry

Dit fonds kent studiebeurzen toe aan blinde en slechtziende jongeren.

Wie een testament opmaakt of beslist om een deel van of al zijn bezittingen aan een goed doel te schenken, gaat niet over één nacht ijs. Het is een gul en bedachtzaam gebaar. Om een weloverwogen beslissing te kunnen maken, wint u best advies in bij uw notaris.

In deze brochure vindt u duidelijke en gedetailleerde informatie over mogelijke legaten ten gunste van blinde en slechtziende personen.

Voor meer informatie kunt u in alle discretie contact opnemen met de **Brailleliga**, Stichting voor de blinden, op het nummer **02 533 32 16**.

Alvast bedankt voor uw steun!

Depotnummer: D/2020/11.472/3

Engelandstraat 57 – 1060 Brussel
T 02 533 32 11 – F 02 537 64 26
stichting@braille.be – www.braille.be

brailleliga
stichting voor de blinden